

Kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) 67. yleiskokous 25.-29.9.2023**Taustaa kansainvälisestä atomienergiajärjestöstä**

IAEA:n tehtävänä on edistää kansainvälistä yhteistyötä ydinenergian rauhanomaiseen käyttöön liittyen. Järjestön merkittäviä toiminta-alueita ovat ydinaseiden leviämisen estämiseksi tehtävä ydinmateriaalivalvonta, ydinlaitosten käyttöturvallisuuden ja turvajärjestelyjen edistäminen, ydinteknologiaan liittyvät sovellukset ja tekninen apu.

Yleiskokouksessa käsiteltävät asiat

Yleiskokouksessa on esillä mm. ydinturvaan, ydinturvallisuuteen, ydinmateriaalivalvontaan (ml. alueelliset tilanteet), tekniseen yhteistyöhön sekä budjetti- ja hallintoasioihin liittyviä kysymyksiä. Kokous valitsee järjestön pääjohtajan seuraavaksi neljäksi vuodeksi ja hallintoneuvoston jäsenet kaudelle 2023-2024. Ulkopoliittisista kysymyksistä esille nousevat mm. Ukrainan ydinturvallisuuteen ja –turvaan, Lähi-idän ydinmateriaalivalvontaan ja Pohjois-Korean tilanteeseen liittyvät kysymykset.

Suomen tavoitteet

Suomi tukee aktiivisesti IAEA:n toimintaa ja pyrkii edistämään järjestön tavoitteiden toteutumista. Suomi pitää IAEA:n toimintaa erityisen merkittävänä ydinsulkupolitiikan, ydinturvallisuuden, ydinturvan ja ydinenergian rauhanomaisen käytön alueilla. Suomen yleiset tavoitteet IAEA:n työssä ovat kansainvälisen ydinsulkujärjestelmän vahvistaminen sekä ydinenergian ja -teknologioiden turvallisen rauhanomaisen käytön edistäminen.

Suomi on toiminut IAEA:n hallintoneuvostossa syyskuusta 2021 lähtien, ja kausi jatkuu vuoden 2024 syyskuun loppuun. Kokonaisuudessaan Suomen kaudesta hallintoneuvostossa tulee kolmivuotinen.

Suomen painopisteet hallintoneuvostokaudella ovat tuki IAEA:n itsenäiselle asiantuntijaroolille ydinmateriaalivalvonnassa, ydinturvallisuuden ja ydinturvan edistämisessä, uusien teknologioiden huomioiminen ja hyödyntäminen IAEA:n valvontajärjestelmän ja säännösten kehittämisessä sekä Suomen ydinenergia-alan asiantuntemuksen vahvistaminen ja esille tuominen. Suomen ydinalan asiantuntemus ja viranomaisyhteistyö sekä edelläkävijän ratkaisut esimerkiksi käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksessa kiinnostavat laajasti IAEA:n asiantuntijoita ja muita jäsenvaltioita. Hallintoneuvostokauteen on myös heijastunut Ukrainan ydinturva- ja -turvallisuustilanne ja Venäjän hyökkäyssodan tuomitseminen. Suomi tukee vahvasti Ukrainan ydinturvaa ja -turvallisuutta.

Suomen valtuuskunta

Esitetään, että valtioneuvosto asettaa valtuuskunnan Kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) 67. yleiskokoukseen 25.-29.9.2023 Wienissä sekä oikeuttaa ulkoministeriön määräämään valtuuskunnalle asiantuntijat.

Valtuuskunnan puheenjohtaja on

Kai Mykkänen, ympäristö- ja ilmastoministeri, ympäristöministeriö

Valtuuskunnan varapuheenjohtajat ovat

Nina Vaskunlahti, suurlähettiläs, Suomen suurlähetystö, Wien

Juho Korteniemi, teollisuusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Valtuuskunnan jäseniä ovat

Outi Hyvärinen, yksikönpäällikkö, ulkoministeriö

Elina Johansson, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Jaakko Louvanto, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Kim Fyhr, erityisasiantuntija, Suomen suurlähetystö, Wien

Petteri Kotilainen, lähetystöneuvos, ulkoministeriö

Hanne Ristevirta, ulkoasiainsihteri, Suomen suurlähetystö, Wien

Petteri Tiippana, pääjohtaja, Säteilyturvakeskus

Karim Peltonen, johtaja, yhteiset asiantuntijapalvelut, Säteilyturvakeskus

Elina Martikka, kansainvälisen yksikön päällikkö, Säteilyturvakeskus

Ossi Lång, erityisasiantuntija, Säteilyturvakeskus

Tapani Honkamaa, johtava asiantuntija, Säteilyturvakeskus

Santeri Harinko, korkeakouluharjoittelija, Suomen suurlähetystö, Wien